

IKOT ABRAHAM
Genesis 11:31, 32; 12:1-9
OYỌHỌ UKPEP-ŃKPO 8

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Ekem, Jehovah ọdọhọ Abram, ete, Nam daha ke isọñ fo ye ke ebiet emana fo, ye ke ufọk usọ, ka ke isọñ eke ndiwutde fi: ndien nyenam fi akabare edi akamba idut, nnyuñ ndiọñ fi, nnyuñ nnam enyiñ fo okpon; afo eyenyuñ edi se ediọñde: nyenyuñ ndiọñ mmọ eke edidiọñde fi, nnyuñ nsuñi mmọ eke edidiọkde ye afo: ndien oto fi kpukpru oruk ererimbot eyekut mfọn” (Genesis 12:1-3).

I Ikot Edidianare Nda

- 1 Terah ọtọñọ isañ ndika Canaan, edi ikemeke ndisim utit isañ, Genesis 11:31, 32; Mme Hebrew 4:1; Ruth 1:6-15
- 2 Ekot Abraham ete ọwọrọ ọkpọñ obio esie, oruk esie, ufọk ete esie ye ido ukpono esie, Genesis 12:1; Joshua 24:2, 3; Isaiah 51:2; Utom Mme Apostle 7:2-4
- 3 Ekot anditiene-Christ ete adianare ada, Matthew 4:18-22; 10:37; Mark 16:15; 2 Ńwede Corinth 6:14-18; Ńwede Mbon Philippi 3:7, 8

II Mme Eñwọñọ Ke Ntak Ńkop-Item

- 1 Abasi ọñwọñọ ọnọ Abraham ete ke iyenam enye akabare edi akamba idut, Genesis 12:2; 17:6; 28:3; 35:11; Ńwede Mbon Rome 4:13; Deuteronomy 33:29; 2 Chronicles 1:9, 10
- 2 Ofuri idut ererimbot edikut mfọn ebe ke Abraham, Genesis 12:3; 22:18; 26:4, 5; 28:14; Ńwede Mbon Galatia 3:8, 9, 16; Mme Hebrew 2:16, 17
- 3 Anditiene-Christ enyene utip ke ndidianare nda, Matthew 19:29

III Mbuọtidem Abraham, Ńkop-Item Ye Erikpono Abasi

- 1 Abraham ọtọñọ isañ ke mbuọtidem “ifiọkke ñkañ eke enye akade,” Genesis 12:4, 5; Mme Hebrew 11:8-16
- 2 Abraham anam itie-uwa ke isọñ Eñwọñọ, Genesis 12:6-9; 13:3, 4, 18.

SE EKPEPDE EBAŃA

Oto Ur Aka Haran

Abram, emi ekedifiọkde nte Abraham, emi okotode ke ubon-Shem, akamana ke akani idut Ur mme Chaldee ke otu mme okpono ndem. Ke nditim ntiñ, kpukpru owo ke emana oro ekedi mme okpono-ndem. Edi ke ofuri udim mme andiduñ ke ikpọ Obio edem usiaha-utin mme Chaldee oro, Abasi emi ọfiọkde esit nditọ owo, ama osio Abraham ikpọñ ọnọ ikot Esie. Ewet ntem ete. “Ndien Terah ada Abram eyen esie, ye Lot eyen Haran, eyen-eyen esiemọ, ye Sarai ukot esie, ñwan Abram eyen esie; ndien mmọ etiene mmọ edaha ke Ur mme Chaldee, ete ika isọñ Canaan ndien mmọ edisim Haran; enyuñ eduñ do” (Genesis 11:31).

Haran okodu ke ñkañ edere-edere ke mben idim emi ewetde oduk ke akpa Euphrates, emi mme obot ekande ekuk. Enye ekedi ebiet nduok odudu ọnọ mbon isañ, ekpere usuñ emi akade Canaan. Edi mi ke Abasi eketiñ ikọ ọnọ Abraham. Edi Ńwede Abasi ewet ntem ete; “ekem Jehovah ọdọhọ Abram,” owut ete ke Abasi ama ebem iso okot Abraham ke Ur; mme ikọ Stephen emi ekewotde ke ntak Ikọ Abasi, onyuñ ọsọñọ ntem ete: “Abasi emi enyenede ubọñ owut ete nnyin Abraham Idem Esie, ke ini enye odude ke Mesopotamia, ke enye miduñke ke Haran kaña: onyuñ ọdọhọ enye ete, Nam daha ke isọñ emana fo ye oruk fo, nyuñ di ke isọñ eke ndiwutde fi” (Utom Mme Apostle 7:2, 3). Emi otim owut aña-aña ete ke edi ke Ur mme Chaldee, obio ukpono ndem, ke Abasi ekebem iso okot Abraham, ñko ke ema efiak enọ ikot ọyọhọ ikaba ke Haran.

Edidianare Nda

Mmọdo, Jehovah ọnọ uyo ete, “Ewọñọ ke otu mmọ, enyuñ edianare eda” (2 Ńwede Corinth 6:17). Ukem nte ekekotde Abraham ete ọwọrọ ọkpọñ isọñ emana esie, oruk esie ye ufọk ete esie, ntre ke ikot Abasi mfin enyene ndidianare idem ñkpọñ ebuana eke ererimbot. Ana nte mbuọtidem mmọ adianare mmọ ye ererimbot,

midighe ererimbot eyedianare mmọ ọkpọn mbuotidem mmọ ye Abasi mmọ. e ini owo akabarede edi eyen Abasi, enye isañake nkpo aba ye mme nka, mme nka ekpo ye mme nka ndedibe odudu. Enye eyekut ete ke ofon ndidianare edu unam mbubehe imo ye mmọ eke minimke ke akpaniko. Mme udon esie ye se enye anyanade ebine eyekpuhore ekpon mme nkpo ererimbot, ebine mme nkpo enyofn. Nkan-idem eyeda itie uyom udori nno idem.

Nkan-Idem

Jesus odoho ete: “Owo eke amade ete mme eka akan Mi idotke ye Ami: owo eke onyufn amade eyen eren esie mme eyen esie anwan akan Mi idotke ye Ami. Ndien owo eke mimenke cross esie itiene Mi idotke ye Ami” (Matthew 10:37, 38). Abasi enyene ndida akpa itie ke uwem ndito Esie, oro edi, ekpedi ke ini Abraham ekenyenede ndikpon kpukpru nkpo nnyufn nyere ikot Abasi; mme ke ini Ibet emi ekedohode ete, “Ma ndien Abasi fo ke ofuri esit fo, ye ke ofuri ukpon fo ye ke ofuri odudu fo” (Deuteronomy 6:5); mme ke ini Mfon emi Jesus odohode ete “Edieke owo ekededi oyomde nditiene Mi, yak enye otuk idem esie onyufn emen kros esie etiene Mi” (Matthew 16:24).

Elisha

Elisha ama okop ikot spirit ke ini ubop-isin Elijah okodorode enye ke idem, onyufn qosq oduok kpukpru udon ke abana mme nkpo isofn. Mme nkpo ufuifn-isofn esie ema ekebare edi ifia ikañ; mme enaifn utq esie emi enye okoburede ke odudu mmọ ema ekabare edi unam ke eso ke ini Elisha okokponde inwan etiene owo emi ekenyenede odudu ye Abasi. Nkpo ndomo kiet ke ererimbot ikekemeke ndibiofo enye, sia enye ekepede ebire ndibo udeme Spirit iba emi okodofnde ukpon esie, esin enye okpon ufok, mme ufan ye inwan ndikabare ndi odudu ye asana-isañ ke ererimbot. Abasi okot kpukpru owo ndituk idem mmọ nnyufn ntiene Christ.

Paul

Paul ama ayak kpukpru nkpo uwem emi atak enye man enye ekeme ndisuk ibuot nno ikot enyofn, enye onyufn ofioke ete ke baba nkpo kiet idighe se edade edomo ye enwofn emi Abasi okonode enye. Ke edimia, edito ke itiat, edisip ke akpa; ke afanikofn, mkpokobi ye unana enye osuk aka iso; “mmesin ifik nka iso mbine utit mbuba, man nkpo utip akwa ikot eke Abasi okokotde mi ke Christ Jesus’ (Nwed Mbon Philippi 3:14). Ndien afo nte owo Abasi ke eyo emi, amada ikot nte ata akpan nkpo?

Mbuotidem Ya Nkop-Item

“Nam daha. . . nnyufn ndiof fi. . .” ediof Abraham okokofn ke mbuotidem ye nkop-item. Mbuotidem esie ama ono enye nkukut “Obio eke enyenede nsqfnda, eke Andibop ye Andinam enye edide Abasi” emi ekenyikde enye ndidaha nka ebiet emi eketiede nte idorenyin iduhe ke abana ini iso. “ifioke nkan eke enye akade” (Mme Hebrew 11:8). Okposuk edi nte enye okodude uwem nte esen-owo ye asana-isañ ke ererimbot tofo ke ini oro tutu osim usen mkpa esie, enye ikenyeneke udon ndifiak nnyofn isofn oro Abasi okokotde enye osio ke esit. Abraham ama okut anwa-anwa mme nkpo oro enye ekenyenede ndikpon; edi ke mbuotidem nte owo okutde nkpo ke ukuriso, “ntimere ntimere” ke enye ekekeme ndikut se enye edidade enyene. Ndien mbuotidem esie okomum enye akama tutu osim utit.

Ke ini owo eyerede ikot Spirit ndinam nkpo nno Abasi, onyufn etiene usufn oyoho erikabare esit ye erinyaña, enye eyekut ete ke baba nkpo kiet iduhe ke ererimbot ndida ndomo ye se Abasi onwofnde. Edieke enye eyirede ke mbuotidem oro, okposuk edi nte enye edidude ofuri usen uwem esie nte ubuene, baba nkpo kiet idiwofnkere enye ikpon idorenyin oro Abasi ama ekesin ke esit esie. (Nwed Mbon Colossae 1:23). Ke ini ima Ete odukde ke esit, ima nkpo ererimbot oforo (1 John 2:15). Inyufn idighe nte edade mme nkpo nsinsi ini edomo ye mme nkpo ererimbot. Mbuotidem anam mme nkpo nsinsi ini edi akpan nkpo ono nnyin, onyufn anam mmọ eworo ewut idem ke uwem emi. Enwofn nsinsi uwem onyufn okofn ke nkop-item.

Ediof

“Nyenyufn ndiof mmọ eke ediofnde fi, nnyufn nsufi mmọ eke ediofnde ye afo.” Emi ayarede owut nte uwem mbuotidem Abraham ekeperede esit Abasi. Ntre ke kpukpru ndito Abasi etie nte “eyen enyin esie,” ndien owo eke otukde mmọ otuk Abasi emi ekemekde mmọ. Yak owo eke anyande ubok ndinam mmọ idiok, ekpeme; mbak ubok esie edikpa nte eke Jeroboam. Kpa ntre nko mmọ eke ediofnde mmọ eyetiñ nte Laban, ete, “mokut nte Jehovah odiofnde mi abana fi” (Genesis 30:27).

“Oto fi kpukpru oruk ererimbot eyekut mfɔn.” Eñwɔñɔ emi Abasi ɔkɔnɔde Abraham anyanare ebe udim nditɔ Israel emi eduñde ke mme idut ererimbot, emi uwem mmɔ onyuñ edide edidiɔñ ɔnɔ mme idut oro. Oro onyuñ anyan ubɔk owut Christ, Andifak ye Edidem emi enyenede ndidi. Emi ñko ke Paul etiñ anam añwaña. “Edi ekeñwɔñɔ mme uñwɔñɔ enɔ Abraham ye eyen emi enye edibonde. Idɔhɔke enye ete, Nditɔ emi afo edibonde, nte ñkpɔ eke mmɔ edide ediwak; edi etiñ nte owo etiñ abaña owo kiet, ete Enye emi afo edibonde; ndien Eyen oro edi Christ” (Ñwed Mbon Galatia 3:16).

Eñwɔñɔ Emi Osude

Ini ke edi emi Abraham edimenerede enyin ese ke iso Ebekpo emi akpara akanarede, ke edem nsem-nsem akpa, ibat akwa otu owo emi ebietde ntan ke mben inyañ; onyuñ ɔfiɔk ete ke emi edi nditɔ iren esie ye nditɔ esie iban; koro enye ke ñkop-uyo ekeyerede ikot Abasi emi ɔkɔdɔhɔde enye ete “Nam daha. . . ndien nyenam fi akabare edi akamba idut.” Ndien ke emenerede enyin ese ntanta ɔfiɔñ ke enyɔñ enye eyekut anana ibat udim mme idut, ye “kpukpru Obio ye esien ye idut ye usem” eyenyuñ okop nte efioride ete, “Yak erinyaña enyene Abasi nnyin emi etiede ke ebekpo, onyuñ enyene Eyen-erɔñ,” do ke enye editi eñwɔñɔ emi. “ndien oto fi kpukpru oruk ererimbot eyekut mfɔn.” Ke ɔwɔñɔrede ese Ebekpo, Abraham eyekut ñkpɔ emi akwa otu owo etuakde ibuot enɔ, ndien enye eyebuana ke ndikɔm Abasi ye Eyen-erɔñ, “edi edi nditɔ Abraham ke enye omum” (Mme Hebrew 2:16).

MME MBUME

- 1 Nso ñkpɔ ita ke ekekot Abraham ete ɔwɔrɔ ɔkpɔñ?
- 2 Mme anie ke mme edidiɔñ Abraham etiene?
- 3 Nɔ uwut-ñkpɔ mmɔ emi ekebɔde isuñi koro ekediɔkde ye ubon Abraham.
- 4 Didie ke mme idut ererimbot ekut mfɔn oto ke ubon Abraham?
- 5 Nnyin inyene nso utɔ ebuana ye Abraham?
- 6 Abraham akanam nso ke ini enye osimde isɔñ Canaan?
- 7 Nso ekedi mme eñwɔñɔ emi ekenɔde Abraham nte odude ke ukpep-ñkpɔ emi?
- 8 Nso idi ndusuk mme eñwɔñɔ eke Abasi ɔnɔde anditiene-Christ?
- 9 Siak itie iba emi Abraham okoduñde mbemiso enye oduk isɔñ Canaan?
- 10 Mme anie eketiene Abraham eka Canaan?